

Bredbandsupphandlingen i Kalmar län 2002

Förord

Den gemensamma IT-kommunikationsupphandling som kommuner och landsting i Kalmar län under Regionförbundets paraply avslutade sommaren 2002 har väckt uppmärksamhet på många håll i landet. Kalmar läns kommuner är bland de första i landet att tillsammans utse nätoperatör i processen kring de statliga stöden. Många har frågor kring affären och därför har upphandlingen sammanställts i denna rapport, som beskriver IT-kommunikationsaffären samt analyserar några grundfrågor som rör bland annat tjänsteutveckling och samverkan.

Strategin att locka med den offentliga trafikens samlade köpkraft som grundplåt till de investeringar som behöver göras för att åstadkomma ett länstäckande bredbandsnät ledde till flera intressanta anbud. Den lösning som till slut valdes stärker å ena sidan monopolsituationen vad gäller IT-infrastruktur, men säkerställer å andra sidan förutsättningarna för ett livskraftigt och konkurrensutsatt tjänsteutbud.

För företag och hushåll innebär affären att det går att stanna kvar i småorter och ändå få tillgång till bredbandiga Internet- och innehållstjänster redan första halvåret 2003. För kommunerna och sjukvården skapas förutsättningar för informationssamverkan, speciallämnesundervisning och bättre medborgarservice.

Vilken väg som ger bäst resultat — att upphandla ny IT-infrastruktur eller säkerställa bredband som funktion — kan möjligen avgöras om några år, men å andra sidan beror svaret på vilka måttstockar som används och hur bedömarens svarar på frågan *För vem?*

Kalmar län hösten 2002

Lars Hornborg, rapportförfattare
lars.hornborg@hornborg.net

Innehåll

1	Sammanfattning	1
2	Inledning.....	2
3	Basfakta.....	3
4	Beskrivning av lösningen	4
4.1	Översikt	4
4.2	Förvaltningsnätet	4
	Översikt	4
4.2.2	Anslutningssätt, kapacitet.....	4
Länsnätet		4
4.3.1	Översikt	4
4.3.2	Anslutningssätt, kapacitet.....	4
4.3.3	Debiteringsmodell.....	4
4.4	Abonnentnoder	5
4.4.1	Översikt	5
4.4.2	Anslutningssätt	5
4.5	Anslutning av andra aktörer	5
4.5.1	Stadsnäten	5
4.5.2	Tjänste- och innehållsleverantörer	5
4.6	Nästa steg.....	5
4.6.1	Efter avtalstiden.....	5
4.6.2	Statsbidrag för lokala telenät.....	5
4.6.3	Utveckling av Skanovas produktportfölj	5
5	Finansiering och nyckeltal	6
6	Samhällseffekter.....	7
7	De offentliga parternas agerande och roller.....	8
7.1	Upphandlingsprocessen	8
7.2	Betydelsen av de offentliga trafikbehoven	8
7.3	Länspotten	8
	Bilaga A: Avstämning mot bredbandsförordningarna	9
	Bilaga B: Ordlista och förklaringar	10

Bredbandsupphandlingen i Kalmar län 2002

1 Sammanfattning

Den gemensamma IT-kommunikationsupphandling som kommuner och landsting i Kalmar län under Regionförbundets paraply avslutade sommaren 2002 utgick ifrån den offentliga trafikens behov som grundplåt för en utbyggnad av ett allmänt tillgängligt bredbandsnät.

Beställningen gick så småningom till Teliakoncernen. Dotterbolaget Skanova levererar ett länstäckande ortssammanbindande nät (*länsnätet*) till 121 orter ner till 50 innevånare. Dotterbolaget Telia Partner förser kommuner och landsting med ett gemensamt *förvaltningsnät* med tillräcklig kapacitet för de offentliga datakommunikationsbehoven i Kalmar län. Kommunerna kan dessutom avropa utrustning för abonnentanslutning, s k *abonnentnoder*, av Skanova. Alltihop skall vara slutlevererat den 31/3 2003.

Bruttoinvesteringarna för länsnätet uppgår till drygt 160 Mkr kronor för 5 års avtalstid. Investerings- och driftkostnaden för förvaltningsnätet uppgår till ca 50 Mkr för 3 års avtalstid. Landstingets del i förvaltningsnätet uppgår till ca 27 Mkr. Till dessa kostnader kommer en investering på ca 16 Mkr för att förse de anslutna orterna med teknisk utrustning (ADSL) så att hushåll och företag kan erbjudas bredbandstjänster.

Investeringen per innevånare i de deltagande kommunerna uppgår till 295 kr för länsnätet och ytterligare 75 kr för ADSL-utrustningen.

Statsbidrag för ortssammanbindande nät används för utbyggnad av länsnätet men utnyttjas inte fullt ut för att inte överskrida stödandelarna enligt SFS 2001:350. Det helt outnyttjade statsbidraget för lokala telenät kan komma att tas i anspråk för uppbyggnad av lokala öppna kommunikationsnoder för trafikväxling mellan tjänsteoperatörer. Detta skulle i så fall stärka konkurrensmöjligheterna för tjänstemarknaden.

Den s k *länsporten* som i Kalmar län uppgår till ca 7 Mkr används till en renodlad kostnadsutjämning mellan kommunerna, baserad på kostnad per kommuninnevånare.

Länsnätets huvudfunktion är att möjliggöra höghastighetskommunikation mellan orter till avståndsoberoende priser. Förvaltningsnätet utnyttjar länsnätet för att knyta ihop de offentliga adresserna i länet. Internetoperatörer kan utnyttja länsnätet för att erbjuda sina tjänster på valfri ansluten ort. Operatörer som ansluter sig till länsnätet betalar en fast avgift per månad och ansluten port, normalt en per nod/ort, samt en avgift för varje förbindelse mellan anslutna noder.

Med abonnentnoder på plats finns all erforderlig teknik för att operatörer skall kunna erbjuda sina tjänster på orten. I de fall kommunerna avropar abonnentnoder från Skanova uppstår dock en konkurrensbegränsning: Endast Skanovas Internettjänst får levereras via dessa noder, vilket innebär att operatörer som vill nå kunder anslutna till Skanovas abonnentnoder i praktiken är hänvisade till att återförsälja Skanovas Internettjänst.

2 Inledning

Bakgrund

Den gemensamma IT-kommunikationsupphandling som kommuner och landsting i Kalmar län under Regionförbundets paraply avslutade sommaren 2002 har väckt uppmärksamhet på många håll i landet. Kalmar läns kommuner är bland de första i landet att tillsammans utse nätoperatör i processen kring de statliga stöden. Många har frågor kring affären och därför har upphandlingen sammanställts i denna rapport, som beskriver IT-kommunikationsaffären i Kalmar län samt analyserar några grundfrågor som rör bland annat tjänsteutveckling och samverkan.

Metod

Underlaget för denna rapport är

- intervjuer med IT-cheferna i Oskarshamns och Hultsfreds kommun (Åke Assarsson resp Stefan Wittlock) samt handläggaren hos Regionförbundet i Kalmar län (Helena Ervenius),
- anbudsunderlag, avtal, aktuella förordningar

Efter inledande intervjuer har projektfakta matchats mot gällande förordningar. Därefter har en bedömning av effekter för regionen gjorts. De frågetecken som framkommit har sedan diskuterats med intervjupersonerna.

Ord och begrepp

De begrepp som används för att beskriva lösningen förklaras i bilaga B.

3 Basfakta

Efterfrågat objekt enligt anbudsunderlaget:	Kommunernas och landstingets omedelbara och förväntade behov av kommunikationskapacitet (primärt).	<i>Krav på att entreprenören redovisar sina planer för att tillhandahålla digitala bredbandstjänster för företag och privathushåll i hela eller delar av länet</i>
Upphandlande enhet, upphandlingsform	Regionförbundet i Kalmar län, Öppen upphandling enligt LOU	<i>På uppdrag av kommunerna Borgholm, Emmaboda, Hultsfred, Högsby, Kalmar, Mönsterås, Mörbylånga, Nybro, Oskarshamn, Torsås och Västervik samt Landstinget i Kalmar län.</i>
Omfattning:	11 av 12 kommuner samt landstinget	<i>Vimmerby kommun deltar inte i och med att de tidigare genomfört en egen affär.</i>
Täckning:	121 orter >50 innevånare	<i>Samtliga orter med offentlig verksamhet samt några ytterligare orter.</i>
Avtalsparter:	Uppdragsgivarna bakom upphandlingen samt Telia AB	
Resultерande affär:	Tre delaffärer: – Skanova levererar allmänt tillgängligt datanät baserad på Gigabit Ethernet till nod i samtliga berörda orter (länsnätet) – Telia Partner levererar kommunikationskapacitet och -tjänster till kommunerna och landstinget (förvaltningsnätet). – Skanova utrustar på beställning från respektive kommun telenoder på berörda orter med ADSL-utrustning för abonnentkommunikation (abonnentnoder)	<i>Länsnätet omfattas av statsbidrag. Förvaltningsnätet finansieras uteslutande med de berörda huvudmännens egna medel. Abonnentnoderna finansieras med kommunala medel.</i> <i>Statsbidrag för lokala telenät utnyttjas inte i och med att lokala telenät ej kommer att anläggas i första skedet.</i> <i>Fem av kommunerna har också ansökt om stöd ur regionala fonden Mål2 Södra.</i>
Tidplan:	Slutleverans 2003-03-31.	<i>Avser länsnätet.</i>
Siffror:	Länsnätet: 160,3 Mkr/5 år Förvaltningsnätet: 50 Mkr/3 år, varav landstinget ca 27 Mkr Abonnentnoder: 16,1 Mkr Kostnad/innevånare: 295 kr (länsnätet), 74 kr (abonnentnoder)	<i>Statsbidraget för länsnätet beräknas till 75 Mkr. Leverantören står för 13 Mkr av del totala investeringen. Förvaltningsnätet innebär minst 100 Mbps/ansluten adress. Abonnentnodinvesteringen innefattar ej Högsby som valt bort denna option.</i>
Villkor för operatörer:	– Möjlighet att erbjuda sina tjänster till valfria adresser som kan nås via länsnätet. – Anslutning av egen utrustning till port i telenod: Max 2 tkr/månad	<i>Porthyra, men kan också inbegripa lokalhyra på stationen eller anslutning av utrustning. För att nå slutkund från station via koppar gäller Skanovas ordinarie prislista och villkor.</i>

4 Beskrivning av lösningen

Som nämns i avsnitt 3 resulterade upphandlingen i tre delaffärer:

- *länsnätet* i form av ett ortssammanbindande nät baserat på Gigabit Ethernet
- *förvaltningsnätet* i form av ett eller flera virtuella tjänstenät som försörjer kommuner och landsting med snabb datakommunikation inom länet
- *abonnentnoder* i form av ADSL-utrustning som placeras i telenoder på de orter som kommunerna beställer, och vars syfte är att ansluta abonnenter

Avsnitten nedan beskriver respektive delfunktion. De kursiva citaten är hämtade från affärshandlingar som upprättats i samband med upphandlingen.

4.1 Översikt

Huvudfokus för upphandlingen var att lösa *"kommunernas och landstingets omedelbara och förväntade behov av kommunikationskapacitet"*. Samtidigt efterfrågades anbudsgivarens *"planer för att tillhandahålla digitala bredbandstjänster för företag och privathushåll i hela eller delar av länet"*. Enligt Helena Ervenius, ansvarig handläggare hos Regionförbundet i Kalmar län, visade sig dessa planer och förslag till lösningar såpass intressanta att man beslöt sig för att genomföra en utbyggnad av det ortssammanbindande nätet (länsnätet) parallellt med att de offentliga behoven löstes. I flera fall kunde de senare behoven för övrigt inte lösas utan att föregås av ett utbyggt länsnät.

Kommunernas önskan om att medborgare skulle få tillgång till bredbandstjänster som följd av affären ledde till tillvalsmöjligheten att installera ADSL-utrustning (abonnentnoder) i respektive telestation.

4.2 Förvaltningsnätet

4.2.1 Översikt

"förvaltningsnät till Borgholm, Emmaboda, Hultsfred, Kalmar, Mönsterås, Mörbylånga, Nybro, Oskarshamn, Torsås och Västerviks kommuner samt Landstinget."

Förvaltningsnätet knyter samman de offentliga adresserna i länet i ett gemensamt virtuellt nät som teoretiskt gör det möjligt att nå valfri offentlig adress i länet från valfri annan offentlig adress.

Den upphandlade lösningen innefattar endast intern kommunikation. Extern kommunikation i form av t ex gemensam Internetåtkomst ingår ej i affären.

Förvaltningsnätet skapar förutsättningar för att bli följande tjänster, avsikter och möjligheter skall kunna bli verklighet¹:

- gemensamt höghastighetsnät för samtliga skolor i länet
- avsikt att förverkliga 24-timmarsmyndigheten i gemensamt projekt för hela länet
- röntgenbilder kan skickas mellan alla vårdenheter
- utbildning med avancerat datatekniskt stöd kan ske i alla länets skolor
- kommunerna och landstinget kan samutnyttja datateknisk utrustning

4.2.2 Anslutningssätt, kapacitet

De anslutna kommunerna samt landstinget väljer anslutningssätt och kapacitet för respektive adress:

- Anslutning till 100 Mbps Ethernetport
- ADSL
- 2 Mbps

¹ enligt pressinformation på www.kalmar.regionforbund.se

- 10 Mbps
- 100 Mbps via fiber
- 1 Gbps via fiber

4.3 Länsnätet

4.3.1 Översikt

"ett publikt
ortssamman-
bindande
Ethernet-baserat
kommunikations-
nät med en
kapacitet på
1Gbps per länk."

Länsnätet är det som i förordningsterminologi benämns *ortssammanbindande telenät*. Det handlar i detta sammanhang om att Skanova utnyttjar befintlig och ny optofiber för snabb datatrafik enligt standarden Gigabit Ethernet. Orter ner till 50 innevånare omfattas av utbyggnaden/uppgaderingen.

I grunden ansluts en punkt i varje ords *ortsnod* till länsnätet. Tjänsteoperatörer kan sedan ansluta utrustning i ortsnoderna. Slutkunder kan också anslutas på detta vis, dock via sin tjänsteoperatör.

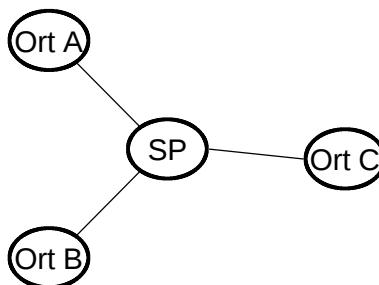
4.3.2 Anslutningssätt, kapacitet

Namnet till trots - Skanova kallar sin lösning för *IP Country* - handlar inte länsnätet om ett IP-baserat nät. Anslutningssättet är Gigabit Ethernet, en teknik som kan användas för IP men även för annan datakommunikation med andra kommunikationsprotokoll. Det är alltså upp till respektive tjänsteoperatör att leverera önskat kommunikationsprotokoll till sina abonnenter.

Normal anslutning till nätet sker via 100 Mbps-portar.

4.3.3 Debiteringsmodell

Operatörer som ansluter sig till länsnätet betalar en fast avgift per månad och ansluten port, normalt en per nod. Till detta kommer en VLAN-avgift per punkt-till-punktförbindelse:

Operatören ansluter sina tjänster till nätet i noden *SP*. För att nå kunder ansluter operatören dessutom abonnentutrustning i noder i orterna *A*, *B* och *C*. Operatören betalar portavgift för 4 anslutningar och VLAN-avgift för 3 förbindelser.

VLAN-avgiften uppgår² till mellan 20% (10 Mbps) och 100% (100 Mbps) av portavgiften.

4.4 Abonnentnoder

4.4.1 Översikt

Abonnentnoderna benämns *bredbandsnoder* i Skanovas terminologi. Det rör sig om den utrustning som varje ortsnod (=telestation) måste kompletteras med för att kunna erbjuda bredbandstjänster till abonnenterna. Alla operatörer kan avtala med Skanova om att placera abonnentnodutrustning i ortsnoderna, alternativt att utnyttja de av Skanova levererade abonnentnoder som avropas av respektive kommun.

² Enligt uppgift från Skanova

4.4.2 Anslutningssätt

Utrustning enligt ovan, i Skanovafallet en s k *DSLAM*, placeras i telestationen. Den ansluts till länsnätet via en Gigabit Ethernet-anslutning och använder befintligt kopparbaserat telenät för att nå ut till abonnenterna. Den blir dock inte automatiskt tillgänglig för operatörer:

"Varje slutkund kan via sin utrustning välja att nyttja tjänster hos en eller flera innehålls- och tjänsteleverantörer."

I de fall kommunerna avropar Skanovas abonnentnoder uppstår en konkurrensbegränsning som inte tydligt framgår av avtalet vad gäller tjänsten Internetaccess, se utdrag i marginalen. Abonnentnoden blir inte allmänt tillgänglig i länsnätet utan kan endast nås via Skanovas tjänst *Skanova Bredband*³, vilket innebär att operatörer som vill nå kunder anslutna till Skanovas abonnentnoder i praktiken är hänvisade till att återförsälja Skanovas Internettjänst. Skanova erbjuder en tilläggstjänst *ADSL/ATM*⁴ för att nå enskilda kunder i noden, men denna tjänst är enl Skanova riktad till företagsmarknaden och inte tillämpbar på en hushållsmarknad.

4.5 Anslutning av andra aktörer

4.5.1 Stadsnäten

Stadsnäten kan fysiskt anslutas till det upphandlade förvaltningsnätet genom avrop av en port. Om stadsnätet är sammankopplat med någon av de adresser som ansluts till förvaltningsnätet kan trafik mellan stadsnätet och förvaltningsnätet flöda utan ytterligare krav på investeringar gentemot Telia Partner eller Skanova.

4.5.2 Tjänste- och innehållsleverantörer

Internetoperatörer kan erbjuda sina egna tjänster för Internetaccess genom att ansluta sig enligt 4.3.2 ovan och placera ut egen abonnentnodutrustning i respektive telestation. Operatörer som vill nå kunderna via Skanovas abonnentnoder är hänvisade till att återförsälja Skanovas Internetaccess enligt 4.4.2.

Innehållsleverantörer av t ex IP-telefoni eller underhållning når abonnenterna i länsnätet via de operatörer som levererar Internetaccess. På orter med Skanovas abonnentnoder går denna trafik via det publika Internet.

4.6 Nästa steg

4.6.1 Efter avtalstiden

Avtalstiden för länsnätet är 5 år. Någon plan för vad som skall hända efter avtalstidens utgång finns inte idag. I avtalet med Skanova finns dock fastslaget ett åtagande från Skanovas sida att hålla nätet i drift så länge det finns kunder i det.

4.6.2 Statsbidrag för lokala telenät

Statsbidraget för lokala telenät används inte för delfinansiering av den nu upphandlade lösningen, i och med att lokala telenät inte nyanläggs som en del i projektet.

Från projektgruppens sida överväger man möjligheten att utnyttja dessa medel för att delfinansiera uppbyggnaden av lokala öppna kommunikationsnoder för trafikväxling mellan tjänsteoperatörer. Detta skulle i så fall stärka konkurrensmöjligheterna för tjänstemarknaden.

4.6.3 Utveckling av Skanovas produktportfölj

Skanova är intresserade av att utveckla nya tjänster för att åtgärda konkurrensbegränsningarna och hindren enligt 4.4.2 och 4.5.2. Det handlar om

- lokal anslutning av innehållsleverantörer så att hög bandbredd kan garanteras med en väsentligt lägre kostnad för innehållsleverantören,
- möjlighet för abonnent att välja operatör vid påloggning på abonnentnod.

³ Skanovas Internettjänst via ADSL, erbjuds endast via operatörer

⁴ Tunnad Ethernet från central punkt hos operatör till enskild abonnent i abonnentnoden

5 Finansiering och nyckeltal

Siffrorna nedan anger länstotaler och snittvärden för de deltagande kommunerna:

Länsnätet

Bruttoinvestering för etablering av länsnätet till 121 orter	160,30 Mkr
Statsbidrag till kommunerna för ortssammanbindande nät	-70,67 Mkr (44%)
Egen insats från Teliakoncernen	-13,0 Mkr (8%)
Regionförbundets fördelningsanslag	-7,4 Mkr (5%)
Kommunernas och landstingets nettoinvestering för statsbidragsberättigat ortssammanbindande nät	69,23 Mkr (43%)

Abonnentnoder

Etablering av Skanovas abonnentnoder (ADSL), ej statsbidragsberättigat	16,17 Mkr
Total kommunal investering	85,40 Mkr

Nyckeltal

Antal innevånare de deltagande kommunerna ⁵ (2001-12-31)	234 697
Täckningsgrad hushåll (3,5 - 4,5 km kabelväg från telestation)	79%
Täckningsgrad företag (3,5 - 4,5 km kabelväg från telestation)	84%
Kostnad/innevånare exkl ADSL	295 kr
Tillägg/innevånare för ADSL	74 kr
Maximalt statsbidrag för ortssammanbindande nät till de deltagande kommunerna	93,70 Mkr
Utnyttjat statsbidrag för ortssammanbindande nät	78,07 Mkr (83%)
Maximalt statsbidrag för lokala telenät till de deltagande kommunerna	41,48 Mkr
Utnyttjat statsbidrag för lokala telenät	0 kr (0%)
Maximalt återstående statsbidrag för ortssammanbindande nät och lokala telenät	50,15 Mkr

⁵ Innefattar även Vimmerby för att åstadkomma ett heltäckande ortssammanbindande nät i länet

6 Samhällseffekter

Kalmar län önskar uppnå följande samhällseffekter som följd av den nu aktuella IT-kommunikationsupphandlingen:

Utveckling av en konkurrensutsatt regional marknad för IT-tjänsteleverantörer

Det upphandlade *länsnätet* erbjuder valfria Internetoperatörer att hyra in sig i nätet samt placera egen utrustning på önskade orter för att nå sina kunder. Innehållsleverantörer är hänvisade till att nå sina kunder via det publika Internet eller genom samverkan med Internetoperatör. Skanovas nuvarande affärsmodell vad gäller s k *bredbandsnoder* innebär en konkurrensbegränsning avseende tjänsten Internetaccess, se 4.4.2.

En positiv inverkan på människors förmåga och vilja att bo och arbeta i småorter på landsbygden

Orter ner till 50 innevånare kommer under våren 2003 att anslutas till länsnätet och i de flesta fall förses med bredbandsnoder. Därmed är vägen öppen för tjänsteoperatörer att erbjuda Internettjänster till boende och företag på orten.

Förbättrade förutsättningar för landsting och kommuner att på ett effektivt och ändamålsenligt sätt samverka kring gemensam vårdinformation

Det upphandlade *förvaltningsnätet* möjliggör i grunden ett fritt flöde av datatrafik mellan kommunala enheter, kommuner, samt mellan kommuner och landstinget.

Öka skolväsendets möjligheter att kombinera små elevgrupper med speciallämnesundervisning

Genom att etablera ett särskilt virtuellt utbildningsnät inom det upphandlade förvaltningsnätet kan utbildningsväsendet i länet utnyttja distansundervisningsteknik, inklusive video med hög kvalitet, för att koncentrera utbildningsresurser på olika håll i länet och nå alla skolor med de egna speciallämnena. Denna funktion återstår att etablera.

Möjliggöra samverkan mellan kommunerna både vad gäller IT- och telefonisystem

Förvaltningsnätets grundfunktion är Ethernet med Gigabit-kapacitet. Därmed kan det utnyttjas för både IT- och telefonlösningar, med möjlighet att införa tjänster som t ex IP-telefoni, gemensamma växelfunktioner samt gemensamma IT-system.

Skapa förutsättningar för att företag som finns på flera orter i Kalmar län skall kunna använda gemensamma IT-resurser

De tekniska grundförutsättningarna för företag att utnyttja länsnätet som plattform för sina egna kommunikationsbehov säkerställs i den upphandlade lösningen. Därmed återstår det för tjänsteleverantörer att erbjuda tjänster som t ex denna, så att länsnätet leder till den nytta för företag och hushåll som är själva syftet med det offentliga engagemanget i bredbandsfrågan.

7 De offentliga parternas agerande och roller

Regionförbundet har under flera år haft en samordnande och beredande roll i länets bredbandsfrågor. Tidiga utredningar visade på värdet av en samlad ansats, och de politiska församlingarna i länet har visat stor samarbetsförmåga över kommungränserna. Förmodligen har det politiska engagemanget och samarbetsförmågan haft betydelse för både utformning av affären och handlingskraften hos de inblandade parterna.

7.1 Upphandlingsprocessen

Den nu avslutade upphandlingen beslutades redan i december 2000. Under våren 2001 arbetades ett förfrågningsunderlag fram. Underlaget, daterat 2001-10-15, skickades ut till intresserade leverantörer hösten 2001. Anbudet skulle vara Regionförbundet tillhanda senast 6/12 2001 och gälla t o m 31/3 2002.

12 anbud lämnades in. Av dem var 10 intressanta i något avseende. 4 leverantörer lämnade anbud på hela länet. 2 anbudsgivare lämnade anbud på allt som efterfrågades.

Under december 2001 - januari 2002 träffade upphandlingsgruppen⁶ samtliga anbudsgivare. Efter förtydliganden genomfördes en ny omgång leverantörsmöten varefter en avrapportering gjordes till de politiska församlingarna tidigt i april 2002.

Resultatet av den politiska avstämningen blev direktivet att fortsätta förhandlingar endast skulle ske med de anbudsgivare som uppfyllde alla delar av förfrågningsunderlaget.

I slutänden var det kombinationen av pris och prestanda som avgjorde.

7.2 Betydelsen av de offentliga trafikbehoven

Upphandlingen har i praktiken inneburit att länet lockat anbudsgivarna att bygga ut ett ortssammanbindande nät genom att samtidigt upphandla det offentliga trafikbehovet. Specifika kostnader för det offentligas behov, som i sig inte är stödberättigat, avskiljs dock från kostnader för uppbyggnaden av den IT-infrastruktur som skall användas av alla, privat likväl som offentlig sektor och medborgare.

Samtliga anbudsgivare var bestämda i frågan om den offentliga trafikens betydelse för att en förfrågan skall vara kommersiellt intressant. Deras besked är att ett garanterat trafikunderlag av något slag, t ex det offentligas behov, är avgörande för marknadens intresse av att lämna anbud och/eller investera själva.

7.3 Länsporten

Den s k *länsporten* som i Kalmar län uppgår till ca 7 Mkr används till en renodlad kostnadsutjämning. Kostnaden per innevånare för att bygga ut länsnätet varierade kraftigt mellan kommunerna. För att stärka solidariteten gentemot projektet — och för att understryka värdet av samverkan — används länsporten för att minimera denna kostnadsskillnad.

⁶ Regionförbundets företrädare samt IT-ansvariga från samtliga deltagande kommuner och landstinget

Bilaga A: Avstämning mot bredbandsförordningarna

I och med att kommunerna endast tar stödmedel för ortssammanbindande telenät i anspråk är det bara SFS 2001:350 som berörs.

	Krav	Kommentar
2 §	Lokalt allmänt tillgängligt telenät	<i>Avtalet: "Som underleverantör till Telia AB åtar sig Skanova att tillhandahålla ett öppet IT-nät till Service Providers."</i>
5 §	... områden där utbyggnad inte bedöms komma till stånd på marknadsmässig grund...	<i>Marknadskrafterna bedöms inte vara intresserade av de 121 orterna.</i>
6 §	Upphandling	<i>Öppen upphandling enligt LOU.</i>
8 §	Stöd får lämnas med högst den andel av stödberättigat underlag som anges i bilagan.	<i>Uppfylls.</i>
10 §	Kommunen skall svara för medfinansiering av minst 5% av underlaget.	<i>Kommunalt stöd i genomsnitt drygt 40%.</i>

Bilaga B: Ordlista och förklaringar

Förklaringarna nedan är inte genomgående generella, utan är i flera fall specifika för lösningen i Kalmar län. De begrepp som är specifika, eller vars förklaringar är specifika, markeras med asterisk (*).

Ord/begrepp	Förklaring
abonnentnod *	ADSL-utrustning som placeras i ortsnoder på de orter som kommunerna beställer, och vars syfte är att ansluta abonnenter. Levereras av Skanova.
ADSL/ATM *	Tjänst från Skanova för att ansluta abonnenter i bredbandsnoder till operatörer på annan plats i länsnätet. se 4.4.2.
bredbandsnod	Skanovas benämning på telestationer som kompletterats med av Skanova levererad ADSL-utrustning. Se <i>abonnentnod</i> .
förvaltningsnätet *	Ett eller flera virtuella tjänstenät försörjer kommuner och landsting med snabb datakommunikation inom länet. Utnyttjar länsnätet. Levereras av Telia Partner.
DSLAM	Digital Subscriber Line Access Module. Se <i>abonnentnod</i> .
Gigabit Ethernet	Standard för snabb överföring av data via optisk fiber.
IP Country	Skanovas benämning på sitt erbjudande för att tillhandahålla Gigabit Ethernet till telestationer/-noder i en kommun eller region.
kommunikations- protokoll	Standard för att överföra data på visst sätt. TCP/IP är den standard som används på Internet, medan t ex IPX används i många kommunala förvaltningsnät.
länsnätet *	Det ortssammanbindande nätet i länet. Bygger på optisk fiber och Gigabit Ethernet. Levereras av Skanova.
länsporten	De statsbidrag som länsstyrelsen/regionstyret disponerar för att fördela i särskilda fall.
ortsnod *	Telestation/-nod som utgör ortens anslutningspunkt till länsnätet.